

М-р Коста АЦИЕВСКИ

ТРЕТ ПРИЛОГ КОН БИБЛИОГРАФИЈАТА ЗА ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД ВО XIII И XIV ВЕК

Прилогов пресставува продолжение на библиографските прегледи за историјата на македонскиот народ во XIII и XIV век, публикувани во сп. Историја VIII/1 (1972 год.) и IX/2 (1973 год.).

Заради просторна ограниченост предаваме само дел од богатата продукција за историјата на нашиот народ во XIII и XIV век. Како и во претходните прилози и овде се презентирани само трудовите публикувани заклучно со 1960 година.

Библиографските единици за овој прилог, освен од библиотеците во Скопје и Белград, собрани се и од одредени библиотеки во Атина и Солун. (Грција).

Материјалот во прегледов е класифициран по азбучен ред.

1. АЛЕКСОВА Б., Средновековни наоѓалишта во Полозите, Гласник на Институтот за национална историја, год. III, бр. 1, Скопје 1959, 217—236.

2. *AMANTOS K., Ζαγορά = Βουλγαρία, *Ελληνικά, 5 (1932), 427.

3. *AMANTOS K., Βαρδάρис, *Ελληνικά, 6 (1933), 326—328.

4. *AMANTOS K., Οι Βόρειοι γείτονες τής Ελλάδος, *Αθήναι 1923.

5. *AMANTOS K., Ιστορικά σχέσεις *Ελλήνων, Σέρβων καὶ Βουλγάρων, *Αθήναι 1949.

6. АНАСТАСИЕВИЧЪ Д., Эсвигменские акты цара Душана, Annales de l'Institut Kondakov, X, (1938), 57—68.

7. АНГЕЛОВ Д., Турското завоевание и борбата на балканските народи

против нашествениците, Исторически преглед, IX/4 (1953), 374—398.

8. АНГЕЛОВ Д., Към въпроса за средновековния български град, Археология, II/3 (1960), 9—22.

9. АНДОНОВСКИ Х., Прилог кон библиографијата на Македонија, Скопје 1953, 59.

10. Anonymi descriptio Europae orientalis, imperium Constantinopolitanum, Albania, Serbia, Bulgaria, Ruthenia, Ungaria, Polonia, Bohemia, anno MCCCVIII exarata, ed. O. Gorka, Cracoviae 1916.

11. *ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ι., *Ιστορία τῆς Σλατιστίας, *Αθήναι 1929.

12. BABIĆ A., Istorija naroda Jugoslavije. Prvi deo, Sarajevo 1946, 150.

13. БАЖДАРОВ Г., Изъ Македонската земя — впечатенлия и бележки, София 1926, 175.

14. БАЛАСЧЕВЪ Г., Сжнивски ли е хрисовулът отъ царь Константина Тиха (1258—1277)?, сп. Минало, год. II, бр. 5—6 (1911), 178—187.

15. БАЛАСЧЕВЪ Г., Обсадитъ и завладѣването на гр. Одринъ отъ българскиотъ владѣтели, Минало, III/9 (1914), 89—97.

16. БАРВИНОК В., Никифор Влемид и его сочнения, Киев 1911.

17. BAYNES N., Byzantine civilisation London 1926.

18. BECK Hans Georg, Theodoros Metochites. Die Krise des byzantinischen Weltbilders im 14. Jahrhundert, München 1952, 149.

19. BECK H. G., Kirche und theologische Literatur im Byzantinischen Reich, München 1959, 708.

20. BERTELE T., L'iperpero byzantino dal 1261 al 1453, Rivista Italiana di Numismatica e Scienze Affini, LIX (1957), 70—89.

21. БОБЧЕВ С., Титли и служби въ областното управление на старовременската България. Известия на Историческото дружество в София, XI—XII (1931/1932), стр. 228—248.

22. BOIS J., Les hésychastes avant le XIV-e siècle, Echos d'Orient 5 (1901/902), 1—11.

23. BOIS J., Grégoire le Sinaïte et l'hésychasme à l'Atchos au XIV-e siècle, Echos d'Orient, 5 (1901/902), 63—73.

24. BOUSQUET Georges, Histoire du peuple Bulgare. Depuis les origines jusqu'à nos jours, Paris 1909, 435.

25. БОШКОВИЋ Ђ., Светогорски набири, Старинар, трећа серија, XIV (1939), 71—104.

26. БОШКОВИЋ Ђ., Проблем ма^ннастира Св. Ђорђа — „Горга“ на Серави. Старинар (нова серија), V—VI (1954—1955), Београд 1956, 73—82.

27. БОШКОВИЋ Ђ., О неким нашим градитељима и сликарима из првих деценија XIV века, Старинар (нова серија), IX—X (1958—1959), Београд 1959, 125—131.

28. BUCHON J., Recherches et matériaux pour servir à une histoire de la domination française aux 13-e, 14-e et 15-e siècles dans les provinces démembrées de l'empire grec à la suite de la quatrième croisade, 2-e partie, Paris, 1840.

29. БУРМОВ А., Историја на България през времето на Пинчановци (1323—1396), София 1947, 11.

30. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ Α., 'Ο ἀρχιεπίσκοπος Γαβριήλ καὶ ἡ πρώτη τοῦρκενὴ κατοχὴ τῆς Θεσσαλονίκης (1391—1403), Μακεδονικά, IV (1955—1960), 371—373.

31. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Α., Ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1947.

32. VALDENBERG V., Notes sur oraison funèble de G. Acropolite, Byzantinische Zeitschrift, 30 (1929/1930), 91—95.

33. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ Ι., Ἔδεσσα, Θεσσαλονίκη 1952.

34. ВАСИЛЬЕВ А., Византия и Кретоносцы, Петербург 1923.

35. VASMER M., Die Slaven in Griechenland, Berlin 1941.

36. БЕЛИЋ М., Дебар и његова околина, Братство, 19 (1899), 26—53.

37. ВЕРНЕР Э., Народная ересь или движение за социально-политические реформы? Проблемы революционного движения в Солуни в 1342—1349 гг., Византийский временник, XVIII (1960), 179—191.

38. VERPEAUX J., Notes chronologiques sur les livres II et III du de Andronico Paleologo de Georges Pachymère, Revue des Etudes Byzantines, XVII (1959), 168—173.

39. ВЕСЕЛАГО Р. Известия Лаоника Халкокондила об албанцах, Византийский временник, X (1956), 133—160.

40. ВАЛЛИНАЦ М., Бедба и заманица као и мобарска кулчарска работа у Срба средњег века, Гласник Скопског Научног Друштва, II (1927), 47—66.

41. ВУКИЋЕВИЋ М., Историја српског народа у слици и речи, Београд 1912, 434.

42. GEANAKOPLOS D., Emperor Michael Paleologos and the West 1258—1282. A study in Byzantine — Latin Relations, Cambridge Massachussetts, 1959.

43. GELZER H., Byzantinischen Inschriften aus Westmakedonien, Athenische Mitteilungen, XXVII (1902), 403—444.

44. GELZER H., Vom Heiligen Berge ung aus Makedonien, Leipzig 1904.

45. GELZER H., Byzantinische Kulturgeschichte, Tübingen 1909.

46. GEOFFROY de Villehardouin, La conquete de Constantinople, éditée et traduite par E. Faral, 2 (1203—1207), Paris 1939, 372.

47. ГОРЯНОВ Б., Первая гомилия Григория Паламы как источник к истории восстания зилотов, Византийский временник, I (1947), 261—266.

48. ГОРЯНОВ Б., Неизданный анонимный византийский хронограф XIV в., Византийский временник, II (XXVIII), Москва—Ленинград 1949, 276—293.

49. ГОРЯНОВ Б., Феодалное землевладение в Византии в XIII—XV в., Византийский временник, X (1956), 111—132.

50. GREGOIRE H., *Imperatoris Michaelis Paleologi de Vita sua*, Byzantion, 29—30 (1959—1960), 447—476.

51. ГРУЈИЋ П., *Православна српска црква*, Београд 1920, 220.

52. ГРУЈИЋ П., Царица Јелена и ћелија Св. Саве у Кареји, Гласник Скопског Научног Друштва, XIV (1935), 43—57.

53. ГРУЈИЋ П., *Археолошке и историске белешке из Македоније, Старинар* (нова серија), III—IV (1952—1953), Београд 1955, 203—215; — Опфатени се следните целини од историја на македонскиот народ во XIII и XIV век: 1. Где су била Крушишта у којима је цар Душан 1354 године одржао велики државни сабор; 2. Задужбина великог војводе Николе Стајевића у Кончи код Струмице; 3. Археолошко-историски објекти у горњем Козјаку код Карбинаца на Брегалници.

54. GUILLAND R., *Essai sur Nicéphore Grégoras*, Paris 1926.

55. GUILLAND R., *Corespsondance de Nicéphore Grégoras*, Paris 1927.

56. GUILLAND R., *Fonctions et dignités des eunuques, Études Byzantines*, II, (1944), Bucarest 1945, 185—225.

57. ГУРЕВИЧ А., Фалсификација историј Латинској империј, Византијски временник, 5 (1952), 284—290.

58. ДАНИЧИЋ ЂУРО, Рјечник из књижевних старина српских, том I, II, III, Београд 1863—1864, 521, 519, 646.

59. DARROUZES J., *Deux sigillia du patriarche Antoine pour le prôte de l'Аthos en 1391 et 1392*, *Συγγιμὰ*, 16 (1958—1959), 137—148

60. DENDIAS M., Sur les rapports entre les Grecs et les Francs en Orient après 1204, *Ἐλευτηρὶς ἑταιρεία Βυζαντινῶν σπουδῶν*, 23 (1953), 371—376.

61. ДЕРОКО А., Монументална и декоративна архитектура у средњовековној Србији, Београд 1953.

62. ДИЛЬ Ш., *Основные проблемы византијской истории*, Москва 1947, 181.

63. ДИМИТРИЈЕВИЋ С., *Нове врсте српског средњовековног новца, Старинар* (нова серија), IX—X (1958—1959), Београд 1959, 137—167.

64. ДИНИЋ М., Душанова царска титула у очима савременика, Зборник

у част шесте стогодишњице Законака цара Душана, I, Београд 1951, 87—118.

65. ДИНИЋ М., Српска владарска титула за време царства, Зборник Радова, књ. LIX, Византолошки Институт, књ. 5 (1958), 9—18.

66. DÖLGER F., *Zwei byzantinische Reiterheroen erobern die Festung Melnik*, *Известия на българскиот археолошкически институт*, XVI (1950), 275—279.

67. DOLENC Metod., *Dušanov Zakonik*, Ljubljana, 1925, 214.

68. ДРАГАШЕВИЋ П., Које је године био састанак Бајазитових вазала у Серезу?, *Отаџбина*, 63 (1887), 429—440.

69. DRÄSEKE J., *Zu Johannes Kantakuzenos*, *Byzantinische Zeitschrift*, IX (1900), 72—84.

70. DRÄSEKE J., *Theodoros, Laksaris* *Byzantinische Zeitschrift*, III (1894), 498—515.

71. ДУЏЧЕВЌ И., Македонија во българската историја, Македонски Научен Институт, Софија 1941, 44.

72. DJURIC V., *Über den Çin von Chilandier*, *Byzantinische Zeitschrift*, 53/1 (1960), 333—351.

73. *Животи Св. Саве и Св. Симеона*, прев. Л. Мирковић, Београд 1938.

74. ЖУГЉЕВ К., Како разбира Валацисен под „Blaque“ и „Blakie le Grand“, *Известия на Българското историческо дружество*, XXII—XXIV (1948), 159—167.

75. ZAKYTHINOS D., *Crise monétaire et crise économique à Byzance du XIII au XV-e siècle*, Athenes, 1948.

76. ЗДРАВКОВИЋ И., *Петрич-град* (Мала и Велика Калеја), *Споменик*, II, Београд 1951, стр. 219—222.

77. ZLATARSKI W., *Geschichte der Bulgaren*, I Teil. *Von der Gründung des bulgarischen Reiches bis zur Türkenzeit* (679—1396), Leipzig, 1918, 182.

78. ИВАНОВ Ђор., *Българитѣ во Солунско*. Исторически бележки, *Сборник Солунъ*, Софија 1934, стр. 133—148.

79. ИШИРКОВ А., *Градъ Солунъ*, *Сборник Солунъ*, Софија 1934, 3—16.

80. JIREČEK C., *Das Fürstentum Bulgarien*, Prag—Wien—Leipzig 1891.

81. JIREČEK C., *Staat und Gesellschaft im mittelalterlichen Serbien*, Wien 1912,

82. ЈОВАНОВИЋ Д., Краљ Урош I и грчки повесничар Пахимер, Братство, 5 (1889), 134—153.

83. ЈОВАНОВИЋ П., Знаменитости у Скопљу, Скопље и Јужна Србија, Београд 1925, стр. 33—47.

84. JONQUIERE V., Histoire de l'empire ottoman depuis les origines jusqu'à nos jours, I, II, Paris, 1914, 752, 726.

85. JORGA N., Der lateinische Westen und der byzantinische Osten in ihren Wechselbeziehungen während des Mittelalters. Studium Lipsiense, Ehrengabe Karl Lamprochet dargebracht, Berlin 1909, 89—99.

86. КАЖДАН А., Локалне форми грама, Византијски Временник, III (1950) 387—393.

87. КАΛΛΙΓΑΣ Π., Μελέται βυζαντινῆς ἱστορίας (1205—1453), Ἀθήνα 1894.

88. КАРАНО-Твртковић, П., Српски споменици или старе рисоуљѣ, дипломе, повелѣ и сношења босански, сербски, херцеговачки, далматински и дубровачки краљѣва, царева, банова, деспота, кнезова, войвода и властелина, Београд 1840.

89. КАТИЋ Р., Медицина код Срба у средњем веку, Београд 1958, 200.

90. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ., Βούλγαροι καὶ Σλάβοι εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, Θεσσαλονίκη 1946.

91. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Σ., Βυζαντιναὶ μελέται VII. Ὁ Μομτσίλος καὶ τὸ κράτος του, Μακεδονικά, II (1941—1952), Θεσσαλονίκη 1953, 332—345.

92. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Β., Μελέτη περὶ ἐξελληνισμού τῶν ζένων τοπωνυμίων τῆς Μακεσονίας, Ἀθήνα 1925

93. КОНЯРОВ Г., Принос към историята на рударството и металургия в България, София 1953.

94. ΚΟΡΔΑΤΟΣ Γ., Τὰ τελευταία χρόνια τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας Ἀθήνα 1932.

95. ΚΟΡΔΑΤΟΣ Γ., Ἱστορία τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, τόμος 2 (1204—1453), Ἀθήνα 1960.

96. КОСТИЋ К., Стара српска трговина и индустрија, Београд 1904, 282

97. КОСТРЕНЧИЋ М., Душанов Законик као одраз стварности свога времена, Зборник у част шесте стого-

дишњеге Законика цара Душана, I, Београд 1951, 27—44.

98. ΚΩΤΣΑΚΗΣ Δ., Ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ ἀστρολογία κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 24 (1954), 204—229.

99. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Βυζαντινῶν τροφαὶ καὶ ποτὰ, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 17 (1941), 3—112.

100. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Αἱ ὁδοὶ καὶ οἱ ἔμβολοι τῶν Βυζαντινῶν πόλεων, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 18 (1948), 3—27.

101. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Συμβολή εἰς τὸ περὶ τοῦ γάμου παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς κεφάλαιον, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, II (1925), 3—41; III (1926), 3—27.

102. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Γεύματα, δεῖπνα καὶ συμπόσια τῶν Βυζαντινῶν, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 10 (1933), 97—160.

103. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Τὰ λουτρὰ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 11 (1935), 192—238.

104. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Περὶ τὴν Βυζαντινὴν οἰκίαν, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 12 (1936), 76—138.

105. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Ἀγωνεῖς, ἀγωνίσματα καὶ ἀγωνιστικά παίγνια κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 13 (1937), 65—122.

106. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Τὰ κατὰ τῆς γέννησιν καὶ τὴν βάπτισιν ἔθιμα τῶν Βυζαντινῶν, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 14 (1938), 87—146.

107. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Ὁ χορός παρὰ Βυζαντινοῖς, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 14 (1938), 217—257.

108. ΚΟΥΚΟΥΛΕ Φ., Περὶ τῆς τῶν ἀνθήων τροφῆς καὶ ἐπιμελείας παρὰ Βυζαντινοῖς, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 14 (1938), 310—330.

109. ΛΑΣΚΑΡΙ Μ., Θεόδωρος Ἀγγελοσ υἱὸς τοῦ Σεβαστοκράτορος τῆς Θεσσαλίας Ἰωάννου, Ἐπετηρὶς ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 3 (1926), 223—224.

110. LAURENT V., *Les Bulles métriques dans la sigillographie byzantine*, 4 (1931), 191—228, 321—360; 5 (1932), 137—174, 389—420; 6 (1933), 81—102, 205—230; 7 (1934), 63—71, 277—300; 8 (1935), 49—64, 319—343.
111. LAURENT V., *Un théologien unioniste de la fin du XIIIe siècle. Le métropolitaine d'Andrinople Théocliste*, Revue des Études Byzantines, XI (1953), 187—196.
112. LAURENT V., *Le métropolitaine de Thessalonique Gabriel (1397—1415/19) et la couvent de la „Néa Moni“*, Ἑλληνικά, 13 (1954), 241—255.
113. LAURENT V., *Écrits spirituels inédits de Macaire Choumnos (+ c. 1328)*, fondateur de la „Néa Moni“ à Thessalonique, Ἑλληνικά, 14 (1955), 40—86.
114. LEMERLE Paul, *Inscriptions latines et grecques de Philppes*, Bulletin de Correspondance Hellénique, LIX, Paris 1935, 126—164.
115. LEMERLE P., *Le Juge général des Grecs et la réforme judiciaire d'Andronic III*, Mémorial L. Petit, Bucarest 1948, 292—313.
116. LEMERLE P., *Byzance et la croisade*, Comitato Internazionale di Scienze Storiche X Congresso Internazionale di Scienze Storiche, Roma, 4—11 Settembre 1955. Relazioni, volume III, Storia del Medioevo, 595—620.
117. LOENERTZ R., *Isidore Glavas métropolitaine de Thessalonique (1380—1396)*, Revue des Études Byzantines, 6 (1948), 181—187.
118. LOENERTZ R., *Chronicon Breve (1341—1453)*, Ἑλληνική ἑταιρεία Βυζαντινῶν, 28 (1958), 204—205.
119. LOENERTZ R., *Manuel Paléologue évêque à Casabilas*, Μακεδονικά, IV (1955—1960), 35—46.
120. LOENERTZ R., *Études sur les chroniques brèves byzantines*, Orientalia Christiana Periodica, 24 (1958), 155—164.
121. LONGNON Jean, *Les Français d'Outre-mer au Moyen-âge*, Essai sur l'expansion française dans le bassin de la Méditerranée, Paris 1929, 339.
122. LJUBIĆ Š., *Listine o jednošajih između južnoga Slavenstva i Mletačke Republike*, I—X, Zagreb 1868—1891.
123. M., *Становништво Овчег Поља, његова старина и порекло*, сп. Луч, I/6—7 (1937), 218—225.
124. МАВРОДИНОВЪ Н., *Старо-българската живопис*, София 1946, 195; — *За живописот во Македонија во XIII и XIV век*, 121—150, 165—176.
125. МАВРОДИНОВЪ Н., *Църкви монастири во Мелник и Рожень*, Годишник на Народния музеј в София, V (1926—1931), 285—306.
126. МАВРОДИНОВЪ Н., *Еднокорабната и кърстовидната църква по българските земи до края на XIV в.*, София 1931.
127. МАЙКОВ А., *Что такое проны в древней Сербии?*, Чтения в Импер. Общ. Истории и Древностей Российских, кн. I (1868), 227—232.
128. МАКЕДОНИЈА како природно и степенско цјало, София 1945, 296.
129. МАКУШЕВ В., *О проны в древней Сербии*, Журнал Министерства Народного Просвещения, 175 (1874), 1—207.
130. MARKOVITCH V., *La Macédoine a-t-elle été considérée comme pays bulgare par les Serbes du moyen âge?*, Paris 1919, 71.
131. MERCATI GIOVANNI, *Per l'epistolario di Demetrio Cidone*, Studi Byzantini e neoellenici, volume terzo, Roma 1931, 201—230.
132. МЕСЕЧЕЛ Ф., *Византијски споменици Јужне Србије, Споменица двадесетпетогодишњине ослобођења Јужне Србије 1912—1937*, Скопље 1937, 345—359.
133. MEYENDORF Jean, *Introduction a l'étude de Grégoire Palamas (=Patristica sorbonensia, 3)*, Paris 1959, 431.
134. MEYER Philip, *Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster*, Leipzig, 1894, 303.
135. МИЈАТОВИЋ Ч., *Студије за историју српске трговине XIII и XIV века*, Гласник Србског Ученог Друштва, 33 (1872), 191—236; 37 (1873), 189—249; 38 (1873), 79—140.
136. MILLER W., *The Balkans (The Story of the Nations)*, London 1896.
137. MILLER W., *The Mediaeval Serbian Empire*, Essays on the Latins Orient, Cambridge University Press, 1921, 441—458.
138. MILLET Gabriel, *L'ancien art Serbe. Les églises*, Paris 1919.

139. MILLET G., Recherches sur l'Iconographie de l'Évangile aux XIV-e, XV-e et XVI-e siècles d'après les monuments de Mistra de la Macédoine et du Mont Athos, Paris 1916.

140. МИЛЕТИЧ Л., Професор В. Ягич за Македонија (по неиздадени неговни писма), Македонски преглед, год. II/3 (1926), 1—64.

141. МИЛЮКОВЪ П., Християнски древности западној Македонији, Известия Русск. Археол. Института въ Константинополе, IX (1899), 21—151.

142. МИТЕВ Ы., Кратка история на българският народ, София 1953.

143. MLADENOVITCH M., L'État serbe au Moyen Âge: son caractère, Paris, 1931.

144. MONUMENTA serbica spectantia historiam Serbiae, Bosnae, Ragusii, edit. Fr. Miklosich, Viennae, 1858, 580.

145. МОШИН Владимир, Српско царство, Скопье 1939, 15.

146. МОШИН В., Акти из светогорских архива, Споменик Српске Краљевске Академије, ХС, други разред, 5 (1939), 155—260.

147. МОШИН В., ΔΟΥΛΙΚΟΝ ΖΕΥΓΑΡΙΟΝ (Къ вопросу о сержаѣ въ Византији), Annales de l'Institut Kondakov (Seminarium Kondakoviarium), Xe Praha 1938, 113—132.

148. MOŠIN V., Das Datum des Praktikon von Chilandar, Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher, XIV (1938), Athen 1938, 104—118.

149. MOŠIN V.,—SOVRE A., Supplementa ad acta Chilandarii, Ljubljana 1948, 90.

150. MÜLLER J., Historische Denkmäler in den Klöstern des Athos, Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte, I, Wien 1851.

151. МУШМОВ Н., Два оловни печата на охридски архиепископи, Македонски преглед, год. III/1 (1927), 71—74.

152. МУШМОВ Н., Женският обрзъ въ българската нумизматика, Известия на Историческото дружество въ София, XI—XII (1931—32), 160—168.

153. НАТАН Ж., Икономическа история на България, София 1949.

154. NICERHORI Blemidae: Curriculum vitae et carmina, ed. A. Heisenberg, Leipzig, Teubner, 1896, 136.

155. NICETAE Choniatae historia, ex recensione Immanuelis Bekkeri, Bonnæ 1835^e 974.

156. НИКИФОР Григора, Римская история, С. Петербург, 1862.

157. НИКОВ П., Българо-унгарски отношения отъ 1257 до 1277 год. : Историко-критично исследование, Сборникъ на БАН, XI (1920), 1—200.

158. НИКОВ П., История на Видинското княжество до 1323 год., Годишникъ на Софийския университет, Историко-филологически факултет, XVIII (1922), 1—124.

159. НИКОВ П., Турското завоевание на България и сждбата на последните Шишмановци, Българска Историческа Библиотека, год. I, том 1, София 1928, 113—159.

160. НИКОВ П., Българи и Татари въ срѣдните вѣкове, Българска Историческа Библиотека, год. II, том 3 (1929), 97—114.

161. NICOL D., Two Churches of Western Macedonia, Byzantinische Zeitschrift, 49/1 (1956), 96—105.

162. NIKOLAJEWITSCH Boshidar, Die kirchliche Architektur der Serbien im Mittelalter, Belgrad 1902, 68.

163. НИКОЛАЈЕВИЋ Б., О српској црквеној архитектури у средњем веку, Београд 1905, 37.

164. НОВАКОВИЋ Стојан, Град, трг, варош, сп. Наставник, III, Београд 1892, 1—17.

165. НОВАКОВИЋ С., Пиво у Србији у XIII и XIV веку, Глас Српске Академије Наука, 96 (1911), 151—166.

166. NORDEN W., Das Papsttum und Byzanz. Die Trennung der beiden Mächte und das Problem ihrer Wiedervereinigung bis zum Untergange des byzantinischen Reiches, Berlin 1903.

167. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ Γ., Ἔκ τῆς βυζαντινῆς Θεσσαλονίκης, Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς, 1914, 206—209.

168. PAPAGEORGIU P., Zwei iambische Gedichte saec. XIV und XIII, Byzantinische Zeitschrift, VIII (1899), 672—677.

169. PAPADOPULOS A., Versuch einer Genealogie der Palaiologen (1259—1453) München 1938.

170. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Γ., Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμῆς ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, Ἀλεξάνδρια, 1911.

171. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Θ., Το μεσαιωνικόν φρούριον τῶν Σερβίων, Θεσσαλονίκη 1939.
172. PARISOT V., *Cantaquizele, homme d'état et historien*, Paris 1845.
173. PEARS E., *The Fall of Constantinople being the story of the forth Crusade*, London 1885.
174. ПАСТУХОВ И., Българска история, I, София 1945, 607.
175. ΠΕΛΕΚΑΝΙΔΗΣ ΣΤ., Καστορία. I. Βυζαντινά τσιχογραφία (λίνακες), Θεσσαλονίκη 1953, 60—262 πίνακες.
176. ΠΕΛΕΚΑΝΙΔΗΣ ΣΤ., Βυζαντινά καὶ μεταβυζαντινά μνημεῖα Πρέσπας, Θεσσαλονίκη 1960, 152.
177. ПЕТКОВИЋ В., Календар у старом живопису српском, (Фреске св. Ворѣа у Старом Нагоричину), Старинар, трећа серија, I (1922), Београд 1923, 3—18.
178. ПЕТКОВИЋ В., Натписи и записи у старим српским црквама, Старинар, трећа серија, II (1923), Београд 1925, 17—32.
179. ПЕТКОВИЋ В., Записи и натписи у старим црквама српским, Старинар, трећа серија, X—XI (1935—1936), 37—46.
180. ПЕТРОВ П., Към въпроса за българо-византийските отношения през втората половина на XIII в., Исторически преглед, год XVI/1 (1960), 83—91.
181. ПЕТРОВИЋ Љубомир, Прелаз крсташа кроз нашу земљу, Београд 1937, 92.
182. POLITIS Linos, *Griechische Handschriften der serbischen kaiserin Elisabeth, Byzantinoslavica*, II (1930), 288—304.
183. ПОПОВИЋ П., Прилог за студију старе српске црквене архитектуре, Старинар, трећа серија, I (1922,) Београд 1923, 95—119.
184. POTTHAST A., *Regesta Pontificum Romanorum inde ab anno 1198 ad annum 1304*, I, Berlin 1874, reprint Graz 1957.
185. PRESSUTI P., *Regesta Honoiri Papae*, III, Roma 1888—1895.
186. ПРИМОВ Б., Роберт дьо Клари и отношенията между България и Латинската империя, Годисник на Софийския Университет, Историко-филологически факултет, XLIII (1946/47), 1—39.
187. ПРОТИЧЪ Андрей, югозападната школа въ българката стенописъ през XIII и XIV в., Сборник въ честь на В. Н. Златарски, София 1925, 291—342.
188. ПРОТИЧЪ А., Художествениѣтѣ наметници на Иванъ Асеня II, Българска Историческа Библиотека, год. III, том 3, София 1930, 149—186.
189. ПУРКОВИЋ М., Прилози српској историји, Гласник Скопског Научног Друштва, XXI (1940), 161—168.
190. PURKOVIĆ M., *Carica Jelena, Godišnjak „Sloge“*, Perth, Australija, 1954, 35—48.
191. RADOJČIĆ Đ., *Die politischen Bestrebungen in der serbischen mittelalterlichen Geschichtsschreibung, Südost-Forschungen*, 19 (1960), 87—102.
192. РАДОЈЧИЋ Ђ., Савремене вести о Косовској битци код руског путописца ђакона Игњатија, Старинар, трећа серија, XII (1937), 47—54.
193. РАДОЈЧИЋ Ђ., Белешке о једној надгробној плочи из Велеса, Старинар (нова серија, VII—VIII (1956—1957), Београд 1958, 207—208.
194. РАДОЈЧИЋ Светозар, Ферска покајања Давидовог у охридској Св. Софији, Старинар (нова серија), IX—X (1958—1959), Београд, 133—136.
195. РАДОЈЧИЋ Никола, О неким господарима града Просека на Вардару, Летопис Матице Српске, год. LXXXV, књ. 260, св. VIII (1909), Нови Сад 1909, 1—19, 32—40.
196. РАДОЈЧИЋ Н., Душанов Законик и византиско право, Зборник у част шесте стогодишњице Законаика цара Душана, I, Београд 1951, 45—77.
197. РАДОНИЋ Јован, Међународни положај Србије у XIV веку, Зборник у част шесте стогодишњице Законаика цара Душана, I, Београд 1951, 13—26.
198. РАДОНИЋ Ј., Првост старе Србије, Београд 1912, 29.
199. REGEL W., „Χρυσόβουλλα καὶ γράμματα τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ δρεῖ Ἐθνῶν ἱεράς καὶ σεβασμίας μέγιστης μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, ἐν Πετρούπολει 1898.
200. ROBERT de Clari, *La conquête de Constantinople*, ed. Ph. Lauer (=Les Classiques du Moyen Âge, 40), Paris 1924.

201. ROZOV V., Синайци въ Сербїи въ XIV вѣкѣ, *Byzantinoslavica*, I (1929), 16—21.
202. ΡΩΜΑΝΟΣ Ι., Περί τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡλείρου, Κέρκυρα 1895.
203. РОМАНСКИ С., Новъ Софронїевъ преписъ на Паисиевата история отъ 1781 година съпоставенъ съ преписа отъ 1765 година (= Български старини кн. IX), София 1938, 188.
204. ROUILLARD G., Les actes de Lavra à l'époque des Paléologues, *Atti del V Congresso internazionale di studi Bizantini*, Roma 20—26 settembre 1936, I, *Storia—Filologia—Diritto*, Roma 1939, 300—307.
205. RUVILLE A., *Die Kreuzzuge*, Bon und Leipzig 1920, 370.
206. RUŽIĆ D., Die Bedeutung des Demetrios Chomatianos für die Gründungs geschichte der serbischen Autokephalkirche Jena 1893, 47.
207. RUNCIMAN St., *Byzantium and the Slavs*, Byzantium, Oxford 1949, 338—368.
208. SABATIER J., *Description générale des monnaies byzantines*, tome premier, Graz 1955, 377.
209. САКАДЗОВ И., Население и власть въ срѣдновековна България Българска Историческа Библиотека, г. I, том 2, София 1928, 27—68.
210. САКАДЗОВ И., Средновековното манастирско стопанство в България, Списание на българското икономическо дружество, XXII/4—5 (1923), 205—232.
211. САКАДЗОВ И., Търговскиятъ отношения между Българи и Генуезцигтъ въ началото на 14 вѣкѣ, Известия на историческото дружество въ София, VII—VIII, София 1928, 13—40.
212. SARIA B., *Die Entwicklung des altserbischen Müzwesens*, *Sündost-Forschungen*, 13 (1954), 25—36.
213. SEIDLER G., *Soziale Ideen in Byzanz* Berlin 1960, 70.
214. СЕЛИЩЕВ А., Полог и его болгарское население, София, 1929.
215. СИМИЋ Стеван, Охрид. Опис града и ололине, Скопье 1925, 64.
216. СИНДИК Илија, Старе картѣ југословенски земаља, I—II, Београд 1931—1932.
217. SINOGOWITZ B., *Zur Eroberung Thessalonikes im Herbst 1224*, *Byzantinische Zeitschrift*, 45/1 (1952), 28.
218. СКОК П., Из топономастике Јужне Србије, Гласник Скопског Научног Друштва, 12 (1933), 193—215.
219. SCHIRÒ G., Ὁ Βαρλαάμ καὶ ἡ φιλοσοφία εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα, *Θεσσαλονικη* 1959, 20.
220. СМИЉАНИЋ М., Отмице, добеглице и трагови куповине девојака у српског народа, Глас Српске Краљевске Академије, LXIV (1901), 171—224.
221. СОКОЛОВ Н., Венецианская доля в византийском „наследстве“, *Византийский временник*, VI (1953), 156—185.
222. СОЛОВАЈЕВ А., Повеле цара Уроша у Хиландарском архиву, Богословје, год. II, Београд 1927, стр. 291—295.
223. SOLOVJEV A., *Un Inventaire de documents byzantins de Chilandar*, *Annales de l'Institut Kondakov (Seminarium Kondakovianum)*, X, Pracha 1938, 31—47.
224. SOLOVIEV A., *Histoire du monastère russe au Mont Athos*, Byzantium, 8 (1933), 213—238.
225. SONGEON G., *Histoire de la Vulgare*, Paris 1913.
226. ΣΟΥΛΗΣ Γ., Ἡ πρώτη περίοδος τῆς Σερβοκρατίας ἐν Θεσσαλίᾳ (1348—1356), Ἐπετηρίς ἑταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 20 (1950), 56—74.
227. ΣΟΥΛΗΣ Γ., Ὁ τσάρος Στέφανος Δουσάν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, Ἐπετηρίς ἑταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 22 (1952), 82—96.
228. СТАНОЈЕВИЋ А., Преисторијски и археолошки остаци на Средњем Вардару, Старинач (трека серија), I (1922), Београд 1923, 293—300.
229. СТАНОЕВИЧЪ С., Сърскій митрополитъ Іаковъ, *Annales de l'Institut Kondakov (Seminarium Kondakovianum)*, X, Pracha 1938, 95—98.

230. ΣΤΑΜ ΑΠΑΔΗΣ Ι., Ἱστορία τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Φράγκων καὶ τῆς ἀπὸ αὐτοῦ ἐξουσίας αὐτῶν (1204—1261), Ἀθήναι 1865.
231. СТОКИЌ С., Турски ратови у Европи у XIV и XV веку, Отаџбина, 77 (1888), 80—89; 78 (1888), 209—217.
232. STEVENSON W., *The Crusaders in the East*, Cambridge University Press 1907.
233. STRANSKY A., *Remarques sur la peinture du Moyen Âge en Bulgare, en Grèce et en Albanie*, Actes, du IV-e Congrès international des Études byzantines (Sofia, septembre 1934), II, Sofia 1936, 37—47.
234. СТРИЧЕВИЋ Ђ., Једна хипотеза о титуларном имену српских деспота XIV века, Старинар (нова серија), VII—VIII (1956—1957), Београд 1958, 113—130.
235. ТАТАΚΙΣ Β., *La philosophie byzantine* (= Bréhier Emile, *Histoire de la philosophie*), Paris 1959, 324.
236. TAFEL T., *Historia Thessalonicae, Tubingae* 1835.
237. ТРИФОНОВ Ю., Към въпроса за старобългарското болярство, Списание на Българската Академия на Науките, XXVI/14 (1923), 1—70.
238. ТРИФУНОВСКИ Ј., Старе тврѓаве у сливу Маркове реке, Старинар (нова серија), III—IV (1952—1953), Београд 1955, 227—229л.
239. ТРОИЦКИЙ И., Автобиография императора Михаила Палеолога, Санкт Петербург, 1885.
240. ΤΣΑΜΙΣΗΣ Π., Ἡ Καστορία καὶ τὰ μνημεῖα τῆς, Ἀθήναι 1949.
241. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ Ν., Οἱ λόγοι τοῦ δεσποτάτου τῆς Ἠπείρου, Ἐπετηρὶς ἑταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν, 27 (1957), 3—62.
242. ЋОРОВИЋ-Љубинковић М., Црква стари св. Климент у Охридѹ, Старинар, трећа серија, XV (1940), Београд 1942, 92—100.
243. ЋОРОВИЋ-Љубинковић М., Црква Константина и Јелене у Охридѹ (Датум постанка и ктители цркве), Старинар (нова серија), II (1951), 175—183.
244. УСПЕНСКИЙ П., *История Афона*, III, Афон монашеский, II, С. Петербург 1892.
245. УСПЕНСКИЙ Ф. — БАНЕШЕВИЧ В., *Вазелонские акты. Материалы для истории крестьянского и монастырского землевладения в Византии XIII—XV веков*, Ленинград 1927.
246. ФРАНИЋ Д., Старе Балканског Подуострва на освитку 13 века, Гласник земаљског музеја у Сарајеву, том VII/7 (1895), 1—41.
247. FROLOW A., *Recherches sur la déviation de la IV-e croisade vers Constantinople*, Paris 1955.
248. HALECKI O., *Un empereur de Byzance à Rome. Vingt ans de travail pour l'union des églises et pour la défense de l'empire d'Orient 1355—1375* (Travaux historiques de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie, 8), Warschau 1930.
249. HASLUCK F., *Athos and its Monasteries*, London 1924.
250. ХВОСТОВА К., *История Южных Славян в VI—XV вв. в советской исторической литературе 1950—1957 гг.*, Византийский временник XV (1959), 185—195.
251. HEISENBERG A., *Neue Quellen zur Geschichte des lateinischen Kaiserthums und der Kirchenunion*, München 1923.
252. HODGSON F., *Venice in the thirteenth and fourteenth centuries*, Londres 1910.
253. ΧΡΗΣΤΟΥ Π., Ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς καὶ ἡ θεολογία τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα, Θεσσαλονίκη 1959, 20.
254. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Α., Ἱστορία τῆς Βεροίας, Βέροια 1960.
255. HYBL F., *Dějiny národa bulharského*, I, Praha 1930.
256. HUNGER H., *Byzantinische Geistesmeit von Konstantin dem Grossen bis zum Fall Konstantinopels* (= Geist des Abendlandes,) Baden—Baden 1958, 335.
257. COTTAS V., *Le théâtre à Byzance*, Paris 1931.

258. CHARANIS P., **On the Social Structure and Economic Organization of the Byzantine Empire in the thirteenth Century and later**, *Byzantinoslavica*, XII (1951), 94—153.
259. **CHRONIQUE de Ramon Muntaner, traduite pour la première fois du catalan avec notes et éclaircissements par J. Buchon**, (= *Collection des chroniques nationales françaises*, 6), II, Paris 1827.
260. WLAINATZ M., **Die agrar-rechtlichen Verhältnisse des mittelalterlichen Serbiens**, Jena 1903.
261. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ Γ., **Οἱ σταυροφόροι ἄρχοντες τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης**, *Μακεδονικά*, III (1953 — 1955), 379 — 381.
262. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ Γ., **Τοπογραφία καὶ πολιτικὴ ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὸν 14' αἰῶνα**, *Θεσσαλονικη* 1959, 52.
263. ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ Κ., **Σύντομος ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους**, *Θεσσαλονικη* 1958, 24.
264. ΞΥΓΓΟΠΟΥΛΟΣ Α., **Τὰ μνημεῖα τῶν Σερβίων**, Ἀθήναι 1957, 136